

Undervisningsplan

Modul III Klinisk sykepleievitenskap II

Kurs III Klinisk etikk i en akutt/kritisk kontekst
10 studiepoeng

Kull 2006

Kurs IV: Klinisk etikk i en akutt/kritisk kontekst.

Studiepoeng: 10

Kursansvarlige:

Førsteamanuensis Åshild Slettebø

Studieleder/førsteamanuensis Dag Karterud

Hensikt

Hensikten med kurset er at studentene skal ha en fordypet forståelse av de ulike etiske teorier og retninger. I dette inngår også å se sammenhengen/relasjonen til det ethos eller etiske paradigme som studenten skolerer inn i. Studentene skal kunne plassere og argumentere for sitt etiske ståsted i refleksjonsoppgave i relasjon til sykepleievitenskapen i en akutt / kritisk kontekst. Studentene skal kunne anvende etisk argumentasjon, inklusive etisk beslutningsteori i forhold til forskning og refleksjonsoppgave i klinisk anvendt sykepleievitenskap.

Forkunnskaper

3-årig bachelor utdanning i sykepleie

Innhold

- Sykepleiens ethos og etikk i relasjon til klinisk anvendt sykepleievitenskap
 - Etikkens historie
 - Ulike etiske retninger – kliniske implikasjoner
- Nyere utfordringer i etisk teoridebatt med etisk argumentasjon og beslutningsteori i klinisk praksis
 - Etske dilemmaer i akuttomsorgen
 - Makt, krenkelse og autonomi: omsorgsetiske dilemmaer
 - Medikalisering og definisjonsmakt.
 - Kliniske etikk-komiteer
- Mellom samfunn og individ – fremtidige utfordringer for helsefag.
 - Klinisk skjønn, dømmekraft og etikk
 - Helseinformasjon, teknologi og etikk
 - Etikk i tverrfaglig og flerfaglig arbeid.

Læringsaktiviteter

- Forelesninger
- Gruppearbeid og seminarer
- Praksisstudier
- Litteraturstudier

Studentene er selv ansvarlige for planlegging, gjennomføring og fremlegg med vurdering av pensum i seminarene, men med kursansvarlige til stede for veiledning.

Praksisstudier gjennomføres på akuttavdelinger hvor studenten arbeider med en klinisk etisk problemstilling der evidensbasert litteratur og klinisk erfaringskompetanse integreres. Praksisstudiene danner utgangspunkt for problemstilling til refleksjonsoppgave.

Vurderingsformer: Mappe – studiekrav

Studiekravet består av en individuell refleksjonsoppgave med utgangspunkt i en etisk problemstilling fra kliniske praksisstudier der grunnlag for drøfting av problemstillingen i praksis inngår. Refleksjonsoppgaven skal være på 4000 ord, +/- 10 % og inngår i mappevurdering. Det skal knyttes relevant forskningslitteratur som inngår i selvvalgt pensum, til refleksjonsoppgaven.

Litteratur klinisk etikk (ca. 650 sider totalt):

Obligatorisk litteratur

Bailey S. (2006). Decision making in acute care: a practical framework supporting the 'best interests' principle. *Nursing Ethics*, 13 (3): 284-91.

Brinchmann, B.S., Førde, R., Nortvedt, P. (2002) Foreldres erfaringer med liv-død-beslutninger hos premature barn. *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*, 122 (21) 2098-2100.

Kuhse, H. & Singer, P. (eds.) (2001). *A Companion to Bioethics*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd.: 3 - 14, 15 - 23, 61 - 114, 127-134, 231 – 290, 329 – 340, 425 – 471

Lorensen M, Davis A, Konishi E, Bunch E.H. (2003) Ethical issues after the disclosure of a terminal illness: Danish and Norwegian hospice nurses' reflections. *Nursing Ethics*, 10, 175-185.

Myhrvold, T. (2003) The exclusion of the other: challenges to the ethics of closeness. *Nursing Philosophy* 4: 33-43.

Myhrvold T. (2006). The different other--towards an including ethics of care. *Nursing Philosophy: An International Journal For Healthcare Professionals*, 7 (3): 125-36

Nortvedt, P., Kvarstein, G., Jønland, I. (2005). Sedation of Patients in Intensive Care Medicine and Nursing: Ethical issues. *Nursing Ethics*, 12 (5): 522-536.

Næss. AC., Førde, R. & Steen, PA (2001). Patient autonomy in emergent medicine. *Medicine, Health Care and Philosophy*. No 4. 71 – 77.

Slettebø, Å. & Nortvedt, P. (red) (2006). *Etikk for helsefagene*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Søderberg, A. Norberg, A. Gilje, F. (1996). Meeting tragedy: interviews about situations of ethical difficulty in intensive care. *Intensive and Critical Care Nursing*. 12: 207-217.

Vaartio H; Leino-Kilpi H; Salanterä S; Suominen T (2006). Nursing advocacy: how is it defined by patients and nurses, what does it involve and how is it experienced? *Scandinavian Journal Of Caring Sciences*, 20 (3): 282-92.

Totalt obligatorisk pensumlitteratur ca. 520 sider

Selvvalgt pensum

Selvvalgt pensum tilsvarende 20 %, ca. 130 sider. Selvvalgt pensum skal godkjennes av veileder og inngå i oppgavebesvarelser tilknyttet praksis og refleksjonsoppgave. Det anbefales bruk av anerkjent forskningslitteratur / forskningsartikler som selvvalgt pensum.

Anbefalt litteratur til utdyping i forhold til obligatorisk pensumlitteratur

Vetlesen, A.J. & Nortvedt, P. (1996). *Følelser og moral*. Oslo: Ad Notam Gyldendal. Kap. 3,4, 5.

MacIntyre, A. (1996). *Etikkens historie: en historisk behandling av sentrale skikkelser i europeisk moralfilosofi fra Homer til våre dager I. - 2. utg.* Oslo: Gyldendal

Davidson, P.M., Introna, K., Cockburn, J., Daly, J. Dunford, M., Paull, G. & Dracup, K. (2002). Synergising acute care and palliative care to optimise nursing care in end-stage cardiorespiratory disease. *Australian Critical Care*. May, Vol. 15, No. 2: p. 64 –69

Førde, R. & Vandvik, I.H. (1998). Ethiske dilemmaer rundt hypoplastisk venstre hjertesyndrom. *Tidsskrift for Den norske lægeforening*. Vol. 118: p. 2649-2652

Haddad, A. (2002). Acute care decisions: ethics in action. Adolescent had “had enough” with cancer therapy. *Research Nursing* 65 (1): pp. 25-26 + 28 + 80-81.

Haddad, A. (2002). Acute care decisions. Ethics in action: Fairness, respect, and foreign nurses. *Research Nursing* 65 (7): pp. 25-26 + 78-79

Penas, C.D. & Barkley, T.W. Jr. (2001). Ethical theory and principles of decision making for the acute care nurse practitioner. *Nurse Practitioner Forum*. Vol 12, No. 3: p. 161-165

van der Arend, A. (2000). Scientifically-based clinical practice guidelines or best practices. *Nursing Ethics*. 4: 283-284.